

Selbu kommune
Gjelbakken 15
7580 SELBU

Saksbehandler, innvalgstelefon
Leif Inge Paulsen, +47 74 16 80 93

Tolking av virkeområde for kapittel 12 og 13 i forurensningsforskriften

Det er utslippets størrelse i personekvivalenter som avgjør hvorvidt et utslipp skal reguleres etter kapittel 12 eller 13. Tettbebyggelsens størrelse får betydning for avgrensingen mellom kapittel 13 og 14.

Vi viser til epostforespørsel fra deres Annar Bjørnbeth av 13.5.2019 og 1.7.2019 om hvordan regelverket innen avløp skal forstås. Miljødirektoratet har i eposter av 6. juni og 5. august 2019 gitt utfyllende svar på de spørsmål som er stilt. Spørsmålene og svaret på disse anses å være relevant også for andre kommuner, som gjennom oppfølging av vannforskriften må pålegge tiltak innen avløp.

SAKSOPPLYSNINGER

Annar Bjørnbeth, prosjektleder i Selbu kommune oversendte 13.5.2019 et notat med problemstillinger om hvordan grensegangen mellom kapittel 12 og 13 i forurensningsforskriften skal tolkes. Utgangspunktet for kommunen er at avløpssaker må behandles etter korrekt kapittel for å unngå saksbehandlingsfeil. Det opplyses at Selbu kommune nettopp har vedtatt forskrifter for utslipp etter kapittel 12 og ønsker å etablere interne saksbehandlingsregler. Hovedfokuset til kommunen i denne sammenheng opplyses å være hyttefelt med høy standard og forholdsvis tettbygde felt, men det ønskes svar i forhold til notatet, som er vedlagt. Her stilles bl.a. spørsmål om hvordan begrepet tettbebyggelse skal defineres, samt virkeområdet for kapittel 12 og 13 i forurensningsforskriften. Det pekes særlig på at kapittel 13 gjelder for *tettbebyggelse* med samlet utslipp mellom 50 og 2000 personekvivalenter (pe). Kommer da kapittel 12 til anvendelse dersom utslippet er > 50 personekvivalenter men området ikke er en tettbebyggelse? Det stilles også spørsmål om en turistbedrift e.l. med utslipp > 50 pe skal behandles etter kap. 12 eller 13.

Siden spørsmålene som stilles må tolkes likt i hele landet, ble de oversendt Miljødirektoratet, som har svart i eposter av 6.6 og 5.8.

SVAR FRA MILJØDIREKTORATET

Definisjon av tettbebyggelse og betydning for virkeområde for forurensingsforskriftens kapittel 12, 13 og 14.

Flere forhold får betydning ved vurdering om et utslipp av avløpsvann skal reguleres etter forurensingsforskriftens kapittel 12, 13 eller 14 eller om utslippet ikke skal reguleres etter forurensingsforskriftens del 4 i det heletatt.

- Størrelse på tettbebyggelsen
- Samlet utslipp beregnet som personekvivalenter
- Avløpsvannets sammensetning

Størrelse på tettbebyggelse

En tettbebyggelse defineres som en samling hus der avstanden mellom husene ikke er mer enn 50 m. Det må være minst 5 hus for å utgjøre en tettbebyggelse. Større bygninger som blokker, kontorer, industribygg m.v. som ligger inntil 200 m fra hussamlingen regnes også som en del av tettbebyggelsen. Hussamlinger med minst 5 bygninger som ligger mindre enn 400 m fra hverandre skal regnes som en tettbebyggelse. Dersom det er overføringsledninger for avløpsvann mellom tettbebyggelser til felles avløpssystem, regnes tettbebyggelsene som én, uavhengig av geografisk avstand mellom tettbebyggelsene.

Samlet utslipp av avløpsvann beregnet som pe

Normalt regnes utslipp av sanitært avløpsvann fra en enmannsbolig å være ca. 5 pe. Dette betyr at en tettbebyggelse, slik begrepet er definert kan ha et samlet utslipp mindre enn 50 pe. Man kan også tenke seg situasjoner der utslipp på 50 pe. eller større ikke kommer fra bygninger som passer inn i definisjonen av tettbebyggelse. Det er utslippets størrelse i pe. som avgjør hvorvidt utslippet skal reguleres etter kapittel 12 eller 13. Tettbebyggelsens størrelse får betydelse for avgrensinga mellom kapittel 13 og 14.

Avløpsvannets sammensetning

Miljødirektoratet presiserer at kapittel 12 regulerer utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter, turistbedrifter og lignende virksomhet med utslipp mindre enn 50 pe. Dette er normalt anlegg som er koblet til en eller et fåtall boliger. Det er heller ikke vanlig at overvann eller industrielt avløpsvann er tilkoblet til slike avløpsanlegg.

Kapittel 13 regulerer utslipp av kommunalt avløpsvann fra tettbebyggelser med samlet utslipp mindre enn 2000 pe til ferskvann, mindre enn 2000 pe til elvemunning eller mindre enn 10.000 pe til sjø. Kapittel 13 gjelder ikke for utslipp av sanitært avløpsvann fra avløpsanlegg med utslipp mindre enn 50 pe. Hva som menes med sanitært avløpsvann og kommunalt avløpsvann er definert i forurensingsforskriften §11-3.

Små avløpsanlegg med utslipp under 50 pe som mottar sanitært avløpsvann skal i alle tilfeller reguleres etter kapittel 12. Man kan sikkert tenke seg situasjoner der man har utslipp over 50 pe av kun sanitært avløpsvann selv om det i de fleste tilfeller nok også vil være overvann påkoblet. I slike tilfeller skal utslippet likevel reguleres etter kapittel 13.

Dersom mengden sanitært avløpsvann er mindre enn 2000 pe og andelen sanitært avløpsvann samtidig utgjør mindre enn 5 % (pga. påslipp fra industri) vil avløpsvannet ikke regnes som

kommunalt avløpsvann, jf forurensingsforskriften §11-3, b. Dermed kan ikke dette utslippet reguleres samlet av kommunen etter kap. 13. I stedet må utslipp av industriavløpsvannet behandles separat og vurderes etter forurensingsloven og tilhørende forskrifter. Utslipp fra industribransjer som ikke omfattes av unntaksbestemmelsene i forurensningsloven § 8, vil måtte ha en utslippstillatelse fra fylkesmannen eller Miljødirektoratet.

Nedenfor er det listet noen avgrensinger mellom kapittel 12, 13 og 14:

- Utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter, turistbedrifter o.l. med utslipp mindre enn 50 pe skal reguleres etter forurensingsforskriftens kapittel 12. Hvorvidt husene utgjør en tettbebyggelse får ikke betydelse for virkeområdet dersom samlet utslipp fra husene er mindre enn 50pe.
- Utslipp av sanitært avløpsvann fra avløpsanlegg mindre enn 50 pe skal reguleres etter kapittel 12, uavhengig av tettbebyggelsens størrelse, jf § 13-1 første ledd annet punktum.
- Utslipp av avløpsvann (sanitært eller kommunalt) skal reguleres etter kapittel 13 dersom utslippet er større enn eller likt 50 pe (og mindre enn 2000 pe til ferskvann og 10 000 pe til sjø). Dette gjelder uavhengig av tettbebyggelsesdefinisjonen.
- Utslipp fra en tettbebyggelse med samlet utslipp likt eller større enn 50 pe og mindre enn 2000 pe til ferskvann og elvemunning og mindre enn 10 000 pe til sjø skal reguleres etter kapittel 13.
- Utslipp fra avløpsanlegg mellom 50pe og 2000pe til ferskvann (eller 10 000 til sjø) skal reguleres etter kapittel 14 dersom tettbebyggelsens størrelse er større enn eller lik 2000 pe til ferskvann eller 10 000 pe til sjø. Dette vil si at utslipp fra flere avløpsanlegg innenfor en tettbebyggelse skal ha samme renskrav.

Bjørnbeth peker i epost av 1.7.2019 på at virkeområde til kapittel 13 bør justeres for å dekke tilfeller med utslipp > 50 pe som ikke er tettbebyggelse og stiller følgende oppfølgingsspørsmål til Miljødirektoratet:

1. Hva regnes som **hus** i definisjonen på tettbebyggelse? Jfr ett av mine spørsmål i opprinnelig sending.
2. Kan det gis en utdyping av begrepet samlet utslipp? Jeg ser fra oversendt skriv følgende:

Utslipp fra avløpsanlegg mellom 50pe og 2000pe til ferskvann (eller 10 000 til sjø) skal reguleres etter kapittel 14 dersom tettbebyggelsens størrelse er større enn eller lik 2000 pe til ferskvann eller 10 000 pe til sjø. Dette vil si at utslipp fra flere avløpsanlegg innenfor en tettbebyggelse skal ha samme renskrav.

Vil dette også gjelde for kapittel 13?

Miljødirektoratet skriver 5.8.2019:

Når det gjelder utslipp fra avløpsanlegg under 50 pe er dette unntatt virkeområdet for kapittel 13. Dette står også beskrevet på miljøkommune.no:

<http://www.miljokommune.no/Temaoversikt/Forurensing/Avlop/2-Utslipp-fra-mindre-tettbebyggelse-kap-13/Behandle-soknad-etter-kapittel-13-i-forurensningsforskriften/>

Se punkt 4. - Er søknaden innenfor forskriftens virkeområde?

I de tilfeller avløpsvannet fra flere hytter samles opp og føres til et felles avløpsanlegg med utslipp på 50 pe eller mer vil dette reguleres etter kapittel 13 eller kapittel 14 (avhengig av tettbebyggelsens størrelse).

1) Forurensingsforskriften har ikke noen definisjon av hus. Men alle utslipp av sanitært avløpsvann må ha en tillatelse.

Kommunen kan gi tillatelse etter kapittel 12 eller kreve tilkobling til offentlig nett (for dette gjelder bestemmelsene i plan -og bygningsloven).

Du kan lese mer om dette i vår veiledning på miljøkommune om å planlegge for vann og avløp i hytteområder.

<http://www.miljokommune.no/Temaoversikt/Forurensing/Avlop/1-Behandle-soknad-om-utslipp/Planlegg-for-vann-og-avlop-i-hytteomrader/>

2) Ja, dersom samlet utslipp fra en tettbebyggelse er mellom 50pe og mindre enn 2000pe til ferskvann, mindre enn 2000 pe til elvemunning eller mindre enn 10 000 pe til sjø (dvs innenfor virkeområdet til kapittel 13) skal alle anlegg som har et utslipp på 50 pe eller mer innenfor den samme tettbebyggelsen har samme rensekrav (se § 13-7 og § 13-8). Dette gjelder ikke for utslipp fra avløpsanlegg under 50 pe da disse er unntatt virkeområdet til kapittel 13.

Vi håper at svarene fra Miljødirektoratet gir tilstrekkelig svar på de spørsmål som er stilt. Svarene er avklarende for Fylkesmannen, som har en rolle som klageinstans innen avløp.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth (e.f.)
Miljøverndirektør
Klima- og miljøavdelingen

Leif Inge Paulsen
senioringeniør
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Spørsmål vedrørende virkeområde kapittel 12 og 13

Kopi til:

Miljødirektoratet Postboks 5672
Torgarden

7485 TRONDHEIM